

Ročník IX   březen 2007

číslo

3

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

SETKÁVÁNÍ

úvodník

Červeně vytištěná pětadvacítka

- tedy datum poslední únorové neděle v letošním kalendáři – už jen málokomu a už jen spíše náhodou připomene, že druhy ji rudá barva zdobívala pravidelně. Tiskárna byla povinna tu číslici tak vyhotovit, byť třeba připadla na pondělí nebo na čtvrtek. Dvacátého pátého února vyvstávala každoroční povinnost slavit tzv. „vítězství pracujících lidu“. Pracující lid se o to většinou zajímal jen velmi vlažně, ale přiznejme, že jakési „vítězství“ se s tím datem pojilo. Kdysi před léty v únoru vyhráli kteřísi lidé lační moci. A moc jim začala patřit takřka neomezeně, nekontrolovaně, nezpochybnitelně.

Držet v rukou moc nad jinými, vykonávat ji a rozšiřovat, může být úžasné a opojné. Co to asi znamená, když člověk zjistí, že teď smí cokoli, a přitom se nemusí nikomu zodpovídat?

Určitě najde dost přívrženců, budou mu lichotit a předcházet si ho, někteří ho budou snad dokonce i obdivovat, ale nepochybně se ho kdekdo bude bát.

Až se v kalendáři objeví to zmíněné červeně vytištěné datum, bude se právě o tom na mnoha místech v křesťanských bohoslužbách číst. K první postní neděli (letos 25. února) patří biblická zpráva o Ježíšově pokušení.

Pokoušení byla Ježíšova šance na rudě vytištěný den v kalendáři, pokud by tehdy byly tiskárny a kalendáře. Jsi Boží Syn? Opravdu? Tak si vyzkoušej, co to znamená. Zkus, jak je to, když člověk smí cokoli. Zkus to: sám jíst dosyta a dívat se, jak ti budou závidět a kvůli chlebu ti pochlebovat. Zkus to: předvést lidem, co ještě nikdy žádný smrtelník nedokázal. Budeš sklízet obdiv, nábožný obdiv. Budeš vůdce, a ti, kdo půjdou za tebou, ti nic neodepřou. Přemluvíš je, aby za tebe šli umírat, vždyť sláva trvá déle než pár pozemských dní.

Jsi Boží Syn? A proč o tom vlastně uvažovat? Záleží na tom? Záleží na Bohu? Nezáleží ve skutečnosti jenom na tobě? Jako Boží Syn bys mohl získat hojnost a slávu. Ale když v patřičnou chvíli odložíš respekt k nebeskému Otcí někam do šuplíku, dostaneš víc, mnohem víc. Pokušitel ti dá všechno, co je ve světě a co vypadá jako slavné. Podívej se přece. Začni si to představovat. Dostaneš to, když se dohodneme. A my dva, ty a já, se přece dohodneme.

Za pozornost stojí, že biblická zpráva o nabídce Vítězného Února tenkrát na poušti nemá závěr napsaný jako šťastný konec – že jako to všechno dobře dopadlo, oddechneme si a jdeme dál. Pokušitel se totiž vrací. Nechce vzít na vědomí, že prohrál. Snaží se to znovu a znovu zatajit – a zas uplatňuje své dovednosti. Třeba mu někdo tentokrát opět naletí, a ještě si bude myslet, že je to vítězství. Může se to stát.

Ale nutné to není.

Je přece také vítěz, který pozoruhodně zvítězil ne sám pro sebe, ale proto, aby získal záchranu a život pro mnohé. Letos to jemně připomene s nedělním datem vytištěná pětadvacítka v kalendáři.

Jaroslav Vítek

zaujalo nás

Deset malých křesťanů

- Deset malých křesťanů sedávalo pospolu ve sboru. Jeden se nelíbil kazateli a bylo jich devět.
- Devět malých křesťanů chodilo spát velmi pozdě. Jeden z nich v neděli dospával a tak zůstalo osm.
- Osm malých křesťanů se vydalo úzkou cestou, ale jeden se vydal zkratkou a zůstalo jich sedm.
- Sedm malých křesťanů mezi sebou štěbetalo jako kuřata. Jednomu se nelíbily chvály a zůstalo jich šest.
- Šest malých křesťanů bylo čínorodých, ale jeden z nich ztratil zájem a zůstalo jich pět.
- Pět malých křesťanů se blížilo k nebeským branám, ale jeden z nich si potřeboval odpočinout. Dál pokračovali čtyři.
- Čtyři malí křesťané byli pilní jako včelíčky, ale cíle jednoho z nich byly zmařeny a tak zůstali tři.
- Tři malí křesťané si nevěděli rady, jak dál. Jeden z nich se začal věnovat sportovnímu fandění a zůstali dva.
- Dva malí křesťané, a to už je naše říkanka u konce, měli tak různé názory, že zůstal jeden. Ptáte se, co zmůže jeden křesťan sám?

Například:

- Když pozve kamaráda na biblickou skupinku, už jsou dva.
- Když každý z nich získá jen jednoho, už jsou čtyři.
- Když čtyři upřímní křesťané získají další čtyři, bude jich osm.
- Když osm křesťanů získá během roku další, bude jich jistě víc jak deset.

A deset malých křesťanů, kteří jsou ochotni následovat, modlit se a sloužit, se za čas třeba do běžné modlitebny ani nevejde.

Z časopisu „Zápas o duši“ leden 2007 vybral Blahoslav Šimek

Modlitba tenistky

Nikdy se nemodlím, abych vyhrála. Modlím se, abych měla sílu, to mi stačí.

Serena Wiliamsová, po vítězství na Australia Open.

Lidové noviny 27.1. 2007, vybral Jiří Gruber

Výpisky z četby

Jak šťastný by člověk mohl být, kdyby nemyslel na to, aby byl šťastný.

A. Huxley

Pane, přicházím k tobě, neboť jsem ve tvém jménu obdělával zemi; ty zasej zrno. Já jsem postavil svíci; na tobě je, abys ji zapálil. Já jsem vystavěl chrám; na tobě je, abys jeho ticho zabydlel.

A. de St. Exupéry

Přítel je ten, kdo o vás ví všechno, a má vás pořád stejně rád. E. Hubbard

Veškeré naše úsilí je malé, ale dáme-li je Bohu, stane se nekonečně velkým.

Matka Tereza z Kalkaty, vybrala Magda Nováková

bylo

Bohoslužby s rockovou hudbou

V neděli 22. ledna byly druhé bohoslužby (v 10 hodin) ve sboru Brno I poněkud - pro mnohé z nás - nezvyklé. Naši mladí, kteří mají dnes možnost pokoukat se po světě, něco podobného zažívají při bohoslužbách některých protestantských denominací v Anglii, Americe i jinde. Mládež, většinou z řad skautů, si připravila doprovody písní na el. kytaru, baskytaru, čelo, klavír a bicí a po celé bohoslužby nás vedly čtyři pěkné dívčí hlasy. Kromě písní ze zpěvníků Svítá byly zařazeny chvály (zpívání modlitby), jedna převzatá od skupiny „Delirious?“ a druhá od autora jménem Craig Musseau. Byly zpívány v českém překladu, text jsme měli k dispozici, taktéž písně, abychom se mohli všichni ke zpěvu připojit. A také jsme se většinou s radostí připojili. Bylo to něco nového a nezvyklého, současně tyto bohoslužby byly zatěžkávací zkouškou nového sálu, jeho ozvučení a kapacity.

Jisté je, že dojem, se kterým jsme z bohoslužeb odcházeli, byl různý - podle věku a zaměření každého z nás. Pro někoho je hudba nejlepším prostředkem k vyjádření díky a vděčnosti Bohu, jiní dávají přednost slovu. Kupř. pro nejstarší účastníci byla podle jejích slov hudba příliš hlučná, ale dovede pochopit, že ti mladší tuto formu bohoslužeb přijímají. A ti, kteří se na hudebním doprovodu podíleli, to dělali s velikou chutí a radostí, i když přípravě museli věnovat dost svého času. Nemalou zásluhu na průběhu bohoslužeb má kromě pana faráře a nadaných hudebníků také tým dobrovolníků, který připravoval sál k této první zatěžkávací zkoušce. Ludmila Marková

Ekumenické bohoslužby u Jakuba

V úterý 23. ledna se v kostele sv. Jakuba konala ekumenická bohoslužba Slova. Ustředním tématem byl Žalm 23, který nás slovem i hudbou provázel po celou dobu. Bohoslužba se začala připravovat několik měsíců předem, kdy se nad zmíněným žalmem pravidelně scházeli zástupci 6 církví, působících v centru Brna - jmenovitě Bratrské jednoty baptistů, Církve bratrské, Církve československé husitské, Starokatolické církve, Českobratrské církve evangelické a domácí Církve římskokatolické. Na úvod jsme vyslechli několik verzí 23. žalmu v různých překladech. Následoval výklad jednotlivých veršů žalmu z úst představitelů zúčastněných církví. Každý kazatel měl přibližně 5 minut na výklad „svého“ verše, během něhož nám představil svůj pohled. V první části šlo převážně o vysvětlení postavení skutečného pastýře ovcí, na kterou navazovalo přenesení textu do roviny symbolické, co Bůh - dobrý pastýř - dělá pro svůj lid. 23. žalm nechyběl ani v podobě Dvořákovy Biblické písně v krásném podání člena CČSH.

Bylo potěšující vidět kolem sebe lidi z našeho sboru, kterých sice nebylo závratné množství, ale přišli. Necelou hodinu strávenou v atmosféře vzájemného porozumění jsme zakončili přímlyvnými modlitbami a požehnáním. U východu z kostela jsme se pozdravili s přítomnými kazateli - v katolickém kostele sice nezvyklé, ale o to srdečnější. Dalším příjemným zjištěním byla skutečnost, že oproti očekávání jsme z kostela nevycházelí tolik zmrzlí, jak by se na gotický chrám slušelo. Vypadá to, že se v rámci ekumenické spolupráce můžeme vzájemně obohacovat i v takových praktických otázkách, jako je vytápění kostela.

Abych ale nezakončil pichlavě - několikaměsíční příprava určitě přinesla své ovoce a tato bohoslužba je dobrým důvodem k pokračování v letech příštích.

Jan Sypták

příběh církve

Jakub a Petr (Sk 12)

Velikonoční svátky v sobě nesou zvláštní napětí. Od postu až do Velkého pátku nám připomínají Kristovo utrpení a smrt. Ještě celou sobotu je ticho a Ježíš v hrobě. Teprve v neděli ráno se opět rozezvučí zvony, abychom mohli slavit svátek vzkříšení.

Podobné napětí provází život církve a naše životy. Nejsou to jen samá vítězství, ale také prohry a zklamání. Apoštol Jakub byl popraven. Apoštol Petr zachráněn. Jeden osvědčil svou víru tím, že statečně zemřel, druhý prožil zázrak vysvobození a nové povolání do služby.

To neznamená, že Jakuba Zebedea už Bůh nepotřeboval, kdežto Petr, syn Jonášův se mu ještě hodil. Oba apoštolové miloval Bůh stejně. Jednomu dal sílu unést bolest, strach a blízkost smrti, druhému dal sílu sloužit věci evangelia až do vyčerpání.

Jakub se jistě modlil, aby mohl žít a dál sloužit svému Pánu. Ale nakonec zemřel. Jeho smrt však nebyla zbytečná. Podobně jako mučedník Štěpán povzbudil mnohé svou věrností. Teprve když vidíme, co všechno jsou lidé ochotni kvůli víře obětovat, uvědomíme si její cenu a sílu. Jakub Zebedeus se stane „patronem“ všech, kteří se tak jako on zázraku nedočkali. Všech kteří zůstali věrní a stateční, i když se pomoc nedostavila a jejich jedinou nadějí zůstalo Kristovo vzkříšení.

Petr, kterého zavřeli pár dnů na to, se patrně už smířil s tím, že to s tím dopadne jako s Jakubem. Proč by měl skončit jinak než s hlavou na špalvu? V duchu odevzdal život Bohu a klidně usnul. Člověk kolikrát nespí kvůli bezvýznamným maličkostem, ale když někdo dokáže usnout poslední noc před popravou, musí to mít v hlavě a v srdci jaksepatří srovnáno.

Ale často právě tehdy, když už člověk nic nečeká a smíří se se svým koncem, Bůh může všechno změnit. Petr myslel, že se mu to jenom zdá. Až když ho ovanul čerstvý vítr, uvědomil jsi, že opravdu stojí na ulici a je volný.

Církev se za něj mezitím modlila. Ale když Petr zabušil na dveře, nikdo nevěřil, že by to mohl být on. Bůh nás vždycky něčím překvapí. Služka Rodé (Růženka) vstoupí do dějin. Všichni mysleli, že se musela zbláznit, když vidí na ulici apoštola. Ten je přece ve vězení, ty hloupá. Ale naštěstí Petr tloukl na vrata tak dlouho, až mu otevřeli.

Ale žádná velká oslava se nekonala. Petr nechtěl riskovat. Nepovažoval se za nenahraditelného. Věděl, že Herodes po něm bude pátrat a bude se ho chtít za každou cenu zbavit. Proto odešel a vedení sboru předal jinému Jakobovi. Bratři Pána Ježíše.

Jestliže nás Bůh zachránil z nebezpečí, uzdravil z nemoci, nebo zachoval do vysokého stáří je to závazek, který nesmíme promarnit. Petr bude mít teď práci za dva. Za sebe i Jakuba Zebedea. Nikdo z nás nežije jen sám za sebe, ale nese si sebou i nenaplněné naděje svých blízkých, aby je s pomocí Boží uskutečnil.

Jiří Gruber

sborová statistika 2006

Počet členů	Brno I	Brno II	Židenice	Husovice
Brno	1135	837	471	539
Rychmanov	68			
Kuřim		11		
Tišnov		36		
Blansko			132	
Celkem členů sboru	1203	884	603	539
Hlasovných členů	856	374	202	187

Bohoslužby, svátosti a služebnosti

Celkový počet bohoslužeb	137	137	101	57
Brno - účast	BK:68	BD:121	103	64
Brno - účast	ČK:145			
Kaz. stanice - účast	Rch:20	Ku:5	Bla:20	
Kaz. stanice - účast		Tiš:14		
Nedělní škola - účast	17	14	16	8
Večerní nešpory - počet	6	11		viz Brno I
Bohoslužby v ÚSP - počet		3		12
Bohoslužby v DD - počet	5	26	20	
Bohoslužby v Diakonii	viz Brno II	49		
Požehnání dítěte	2			
Křty - počet	19	1	4	7
Vysluhování VP ve sboru	26	11	Ž19+Bl15	9
Vysluhování VP v rodině	3	4	6	2
Konfirmovaných - počet	8			4
Sňatky - počet	19	3	3	6
Pohřby - počet	14	18	5	2

Setkání v týdnu - průměrná účast

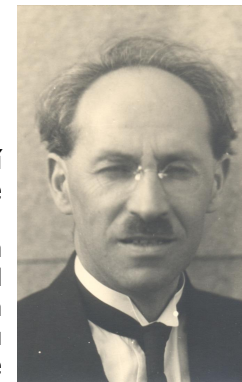
BH pro dospělé	26	18	Žd 7, Bl 9	8
BH pro děti	7	4	19	4
Konfirmanti	5	6	6	4
Mládež	4	6	15	7
Dětský klub	12			
Příprava ke křtu	5			
Pěvecký sbor	27	viz Brno I	14	
Kurz Alfa	32			
Přípravka Nedělní školy	4	4	2	
Klub otevřených dveří	8			
Kavárnička pro seniory	32			

Setkání jednou v měsíci - průměrná účast

Staršovstvo	18	16	10	12
Střední generace		6		film klub 14
Setkání sboru	28		30	
Dezert				100

žili mezi námi

Universitní profesor PhDr. Antonín Šimek

Letos 26. března uplyne 120 let od narození prof. PhDr. Antonína Šimka. Byl profesorem fyzikální chemie na přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Představoval výraznou osobnost nejen českého a evropského vědeckého světa, ale i Akademické YMCA, byl předsedou brněnské odbočky v letech 1936-39, a v neposlední řadě také členem brněnského sboru Českobratrské církve evangelické. Starší členové mají ještě v paměti jeho štíhlou postavu s vysokým čelem a přívětivou tvář, člověka laskavého ke všem bez rozdílu hodnosti a formálního vzdělání. Mně utkvěl v paměti obrázek jednoho sborového večera, na němž hrál jako výborný cellista za klavírního doprovodu své paní. Šíře jeho zájmů byla totiž obrovská, nejen v oblasti hudby, ale i literatury a výtvarného umění, a také stále citlivě sledoval stav společnosti a veřejného života.

Prof. Antonín Šimek se narodil 26. března 1887 v jihočeských Nových Hradech. Dětství prožil v Kostelci nad Černými Lesy, kde jeho otec byl notářem. Maturoval r. 1906 na gymnáziu v Písku. Dal se zapsat na filosofickou fakultu UK, a to na přírodní vědy (samostatná přírodovědecká fakulta byla založena až r. 1920). V r. 1911 byl promován na doktora filosofie, ale pokračoval ve studiích v durynské Jeně a od r. 1913 v holandském Groningen. Za první světové války jako důstojník zdravotnického sboru pracoval v Praze v různých chemických laboratořích. Po válce se vrátil do Groningen, kde se stal prvním asistentem vynikajícího fyzikálního chemika prof. F.M. Jaegra. R. 1920 byl jmenován profesorem přírodovědecké fakulty nově založené MU v Brně. Stála tedy před ním náročná zakladatelská práce. Ve své poctivé důkladnosti, aby byl stále up to date, se vydal r. 1921 na studijní cestu po anglických univerzitách (Londýn, Cambridge, Oxford, Bristol, Leeds), a zvláště do Manchesteru k tehdejší špičce v oboru rentgenových měření krystalografie prof. W. Braggovi. Doma pak pokračoval ve svém vědeckém úsilí spolu se svou asistentkou a pozdější chotí Hannah, rozenou Kadlcovou. Jeho paní předtím pracovala u prof. J. Heyrovského, nositele Nobelovy ceny, v začátcích výzkumu polarografie.

Profesor Šimek při studiu krystalových struktur rentgenoskopicky a při kontrole čistoty zkoumaných látek objevil tzv. elektrokinetický jev roztaveného oxidu telurického. Tento jev mohl být přínosem ke studiu vlastností hmoty a dosud čeká na uspokojivé vyřešení. Obtížnost a rozsáhlost těchto měření vedla ještě k celé řadě dalších dílčích objevů.

Mimo zájem o hudbu a výtvarné umění byl horlivým milovníkem literatury. Překládal vědecké práce do holandštiny a angličtiny i naopak, ale přeložil také z holandštiny možno říci tehdejší bestseller, knihu filosofa a sociologa J. Huizingy „Ve stínech zítřka“ (1940). Staral se rovněž o sociální postavení studentů (založil Studentský sociální fond) i zaměstnanců fakulty.

R. 1939 se vzdal předsednictví Akademické YMCY, aby mohl dokončit své vědecké dílo. Jeho smysl pro spravedlnost a odpor proti duchovnímu i fyzickému násilí jej přivedly do řad odboje proti nacismu. Dne 17. prosince 1941 byl zatčen a odsouzen. 7. května 1942 byl popraven v Mauthausenu spolu s jinými univerzitními profesory z Brna, věrný až do oběti života. Na tomto místě sluší vzpomenout s velkou vděčností úsilí jeho vzácné paní, která, najednou bez prostředků, se musela postarat o výživu a výchovu tří dětí. Prof. Blahoslav Stehlík ve své přednášce (1946) „Vědecký profil prof. Ant. Šimka“ shrnul jeho působení na studenty takto: „Jako vychovatel byl jedinečný Jeho životní vyrovnanost tkvěla v hlubokém a opravdovém česko-bratrském citění. Byl velmi přísný, avšak jen na sebe. Působil jako vzor. A toto působení se podivuhodně projevovalo právě tak, že byl vždycky laskavý a nesmírně shovívavý“.

Prvorozený syn Jan byl farářem naší církve a dcera Hannah se věnovala profesionálně hře na cembalo, dosud žije v Gautingu u Mnichova. Nejmladší syn Blahoslav je nyní kurátorem I. brněnského sboru.

Jan Pokorný

Sbírky při nešporech v Červeném kostele

pořádané sborem Brno I a Brno – Husovice

Datum	Obdarovaný	částka
duben	Diakonie Betlém	16.537
květen	o.s.Labyrint	5.100
červen	Hospic sv. Alžběty	5.836
říjen	Nemocnice v Ugandě	7.100
listopad	Naděje Brno	14.515
prosinec	Diakonie Brno	13.265
Celkem		52.353

Nadace Divoké Husy zdvojnásobila 5 těchto sbírek celkovou částkou 47.838 Kč. Projekt byl podpořen z rozpočtu Jihomoravského kraje částkou 15.000 Kč Na nešpory přispěla sponzorským darem firma Pavel Maláč. Oba sbory nesly ostatní náklady ve výši 14.000 Kč rovným dílem. O přípravu nešpor se starali za sbor Brno I: Lydie Pospíšilová, Dušan Marek a Hedvika Vojtíšková, za sbor Brno Husovice: Vladimír Zikmund, Věra Dadáková a Jarek Klimek a většinou i jejich rodinní příslušníci. Jim všem patří náš dík.

lidé ve sboru

Brno I

1.3. Marie Kočová	60 let
3.3. Vlasta Juříková	96 let
4.3. Ludmila Nedbalová	75 let
6.3. Alena Nováková	65 let
8.3. Jarmil Makovský	83 let
8.3. Libuše Poláková	60 let
9.3. Josef Veselý	93 let
10.3. Eduard Hanuš	93 let
12.3. Helena Firbasová	86 let
13.3. Zdeněk Dufka	83 let
14.3. Alexandra Hersheyová	60 let
19.3. Pavel Nagy	30 let
23.3. Milada Valníčková	96 let
25.3. Gerda Giecová	87 let
25.3. Věra Novosadová	81 let
26.3. Vladimír Slovák	89 let
28.3. Věra Lerchová	87 let
30.3. Markéta Strážnická	40 let

Brno II

3.3. Lydie Zemanová	86 let
9.3. Květoslava Dufková	85 let
9.3. Melanie Keřkovská	83 let
9.3. Vladimír Popovič	77 let
11.3. Františka Říhová	80 let
11.3. Miloš Řibřid	79 let
18.3. Zdenka Maláčová	80 let
20.3. Josefa Vaňková	86 let
21.3. Libuše Marková	89 let
23.3. Adéla Buchtová	85 let
28.3. Věra Martinásková	80 let
31.3. Miloslava Kolářová	93 let

Pokřtěn byl (rok narození):

4.2. Lukáš Vala, 2006

Rozloučili jsme se:

19.1. Lýdie Maierová, 1931

30.1. MUDr. Miloš Beutl, 1933

Při vánoční návštěvě hrobu svých rodičů jsem se opětovně zastavil u hrobu č. 54 ve skupině 7, o který se stará od roku 1945 náš sbor ČCE Brno I. Při této příležitosti mě zaujalo datum úmrtí, od kterého v prosinci 2006 uplynulo právě 100 let. Přečetl jsem tedy celý nápis a tímto se snažím s Vámi o něj podělit: Herman Klebek – Senior und Pfarrer der Evangelischen Gemeinde in Brünn geb. 9 Mai 1845, gest. 15. Dezember 1906

Josef Hanák

Bože, tvou slávou je tvoje milosrdenství. Buď milostiv všem, kdo zbloudili z tvých cest.

Přiveď je znovu k tomu, aby se s kajícím srdcem a pevnou vírou chopili neproměnlivé pravdy tvého slova a zachovávali ji.

Skrze tvého Syna Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým žije a kraluje na věky věků. Amen.

Kolekta 2. neděle postní

Potomci Jana Amose Komenského

Pokud někdy zavítáte do východočeského města Jablonné nad Orlicí, prohlédněte si nejprve krásné náměstí s radnicí a pak se dejte úzkou uličkou z náměstí dolů směrem k cukrárně u Luxů. Po levé straně si všimnete bronzové desky na domě č. 40, kde stojí psáno: *Zde se narodil v roce 1619 hrnčíři Janu Zelinkovi syn Petr, známý pod jménem Petr Figulus Jablonský. Byl spolupracovník a zeť Jana Amose Komenského. 1660 jmenován v Gdaňsku biskupem Jednoty bratrské. Zemřel 12. 1. 1670 v Klajpedě.*

Město Jablonné si svého vzácného rodáka velmi považuje, v místním muzeu (na náměstí) je mu věnována celá síň. Kromě bohaté obrazové i tištěné dokumentace zde najdete na rodokmenu jména všech potomků Komenského po jeho dceři Alžbětě. Rodokmen sahá až do 20. let minulého století, kdy poslední mužský potomek, žijící v Jihoafrické republice, Geo Viktor Figulus navštívil dokonce vlast svého slavného předka.

Petr Figulus Jablonský byl skutečně blízkým spolupracovníkem J. A. Komenského, i on musel s rodiči opustit pro víru svou vlast. Rodina se v r. 1623 usadila v Lešně. Petr Figulus studoval na několika evropských univerzitách a již jako mladý muž se seznámil s Komenským. Později se stal jedním z jeho čtyř písařů, cestoval spolu s ním po Evropě a 19. října 1649 se oženil s jeho dcerou Alžbětou. Později působil jako kazatel v českých sborech Jednoty bratrské na území dnešního Polska.

Komenského vnuk **Daniel Arnošt (Figulus) Jablonský**, syn bratrského biskupa Petra Figula (1619-1670) a Alžběty, rozené Komenské se narodil roku 1660 poblíže Gdaňska. Studoval na bratrském gymnáziu v Lešně a na univerzitě ve Frankfurtu nad Odrou. Po studijních cestách po Anglii a Nizozemí působil jako kazatel v Magdeburku, Lešně, Královci a Berlíně, kde se stal dvorním kazatelem braniborského kurfiřta (Hohenzollernové byli od roku 1613 reformovaní). Roku 1699 přijal od otce bratrské biskupské svěcení, přesto však v Královci roku 1700 při královské korunovaci Fridricha I. vysvětil jeho dva dvorní kazatele za biskupy. V Berlíně se stal později konsistoriálním a církevním radou.

Významný byl jeho podíl při založení berlínské akademie věd roku 1700 spolu s Leibnizem, ve které pracoval později jako předseda a jako ředitel filozoficko-filologického oddělení. Vstoupil tak do dějin německé kultury.

Roku 1735 vysvětil ochranovského biskupa Davida Nitschmanna (1699-1772) a 1737 rovněž za biskupa hraběte N.L. Zinzendorfa (1700-1760). Se zájmem sledoval ochranovskou misii. Důležité, i když neúspěšné, byly jeho snahy o sjednocení církví ve spolupráci s německými mysliteli G.W. Leibnizem (1646-1716) a G.W. Molanem (1633-1722) - 1703 založili Collegium caritatis - Společenství lásky. Sám byl nakloněn anglikánské liturgii a episkopalismu, které ovšem v Prusku neprosadil. Stal se spojnicí nejen mezi starou a obnovenou Jednotou bratrskou, ale také mezi různými větvemi protestantismu. Z jeho unionistických snah vzešly spisy Cesta k míru a Krátké představení jednoty a rozdílu ve víře u protestantů. Vydal však také hebrejskou bibli a talmud. Vidíme, že v mnohém kráčel ve stopách svého děda J.A. Komenského. Jeho úsilí si zasluhuje i naši pozornost.

Ludmila Marková a Bohuslav Vik

diakonie

Život dětí v Narnii

Začínám netradičně krátkou historií Speciální školy při Domově Narnie v Morkůvkách. V září 2000 začaly děti z Domova Narnie chodit do školy. Ta byla otevřena na základě dohody o spolupráci mezi střediskem BETLÉM a Zvláštní školou v Hustopečích za přispění obce Morkůvky, která BETLÉMU pronajala budovu bývalé mateřské školy. Vznikly dvě třídy pomocné školy, navštěvovalo je 10 dětí.

V září 2004 vznikla další třída speciální mateřské školy o pěti dětech, která se o rok později změnila na třídu rehabilitační. Na odloučeném pracovišti v Morkůvkách je nyní ve třech třídách vyučováno 16 dětí z Narnie. V každé z těchto tříd vedou výuku dva pedagogové placení školou v Hustopečích, potřebný počet čtyř pracovníků v každé třídě doplňují dva vychovatelé/vychovatelky z Domova Narnie. Zde začíná, ale nekončí, vzájemná provázanost obou organizací. Za současných podmínek ve školství by tyto třídy bez pracovníků Narnie nemohly existovat. Stát zaplatí jen dva pracovníky, což je pro třídu se čtyřmi dětmi na vozíku, nebo šesti dětmi s autismem zoufale málo. Narnie by nemohla fungovat, kdyby její děti neměly kam chodit do školy.

Téměř všichni pedagogové pracují ještě v Narnii na částečný úvazek. Já se osobně na provázanosti podílím a podporuji ji. A to nejen tím, že jsem současně učitelem a vedoucím odloučeného pracoviště školy, ale zároveň již rok zastávám funkci vedoucího Domova Narnie. Velký podíl na tom, že v Morkůvkách takto zdařile fungujeme, mají ředitel Speciálních škol v Hustopečích PaedDr. Jiří Staněk a ředitel střediska BETLÉM Petr Hejl, DiS. Svou zásluhu má i celý kolektiv pracovníků Narnie a školy. Proto nezdůrazňujeme to, kde pracujeme, ale hlavně se snažíme naše děti rozvíjet a učit.

Pro naši školu v Morkůvkách je charakteristických několik věcí:

1. Od počátku vyučujeme děti s diagnózou autismu. Metodika výuky se česky jmenuje strukturované učení. Těší nás zprávy z různých školení, kde lidé, co nás učili takto pracovat, říkají svým studentům: "Morkůvky? Tam to dělají dobře:" Na druhou stranu víme, kde máme rezervy, co nestíháme a co bychom chtěli zlepšit. Chceme nejdříve všestranně rozvíjet malé žáky, jejich rozvoj řeči, komunikace, rozumových schopností, manuálních, pohybových a sebeobslužných dovedností-převlékání, mytí, stolování, hygiena... Starší a dospívající "dětí" si dále rozvíjejí tyto dovednosti tak, aby dosáhly maximální možné samostatnosti v budoucím životě. Středisko BETLÉM, pod které Narnie patří, si dalo velmi náročný cíl - "věrnost" svým dětem, které v Narnii odrostly. První splněnou částí bude v brzké době otevření Domova Arkézie v Brumovicích jako chráněného bydlení pro tři chlapce (pány) s autismem a dvě nejstarší dívky, klientky z Narnie. Zásadním kladem v této návaznosti je, že vše, čeho děti za léta dřiny a učení v Narnii a ve

škole dosáhly, bude využito v jejich dalším životě, podobajícím se běžnému způsobu života dospělého v rodině. Myslím, že se nám práce daří a zároveň nás těší. Je to zejména kvůli dětem, jsou milé, snaživé a zažijeme s nimi spoustu legrace.

2. Vyučujeme také děti s velmi těžkým kombinovaným postižením. Je mi zde obtížné vypisovat, s jakými nesnáze se po celý život potýkají, když jsou zcela a ve všem závislé na druhých lidech. Většina z nich se sama nenají, jen mírně ovládají pohyb svých končetin, nemluví, většinou mají vážné zdravotní problémy. Každé z těchto dětí má své vnitřní charisma, své bohatství. A pokud je u nich člověk vnímavý a pozorný, tak něco z toho dostává a může být obohacen o důležité životní hodnoty. My, věřící křesťané, také víme, že Pán Bůh se nejvíce sklání hlavně k těmto "maličkým": má je moc rád a počítá s nimi u sebe doma. Tak jak věříme, že před rokem přijal naši Verunku, která, jak s upřímnou radostí říkávám, již není postižená! Jejich výuka spočívá v aktivaci smyslového vnímání, v rehabilitačních a polohovacích cvičeních, v učení spolupracovat při převlékání, jídle, při mytí a na toaletě. Z reakce "úsměvem či slzou" se snažíme vyčíst, co si myslí, co je baví a nebaví, jakou mají náladu, jestli je něco trápí nebo mají z něčeho či někoho legraci.

3. S dětmi jezdíme na nejrůznější akce, především však na tzv. týdenní ozdravné pobyty v přírodě jednou až čtyřikrát ročně. Nedovedu si vůbec představit, že bychom spolu nikam nejezdili - je to taková naše dovolená pro všechny, rozbouráme jinak hrozící stereotyp, zažijeme nové, krásné situace, které nás stmelí a sblíží. Jsme u jednoho z významných prvků naší práce - mít dar, ochotu a schopnost být dětem blízko. Pak to má cenu. Pak je dobrá nálada, příjemná atmosféra, pak se dílo daří a je zřetelné, že má svůj neskrytý význam. A na pobytech "mimo" se v tomto kontextu "lámou ledy".

Kladu si občas otázku, koho nejvíce potěší, když někdo dá své peníze a jen díky tomu se něco nového podaří? Naše práce stojí a padá s tím, že nás finančně a materiálně podporuje veřejnost. Klasické školní vyučování hradí téměř ze 100 % stát. Do narnijského rozpočtu však musí doputovat každá třetí koruna od dárce. To znamená, že ze čtyř milionů korun je to 1 300 000. Takže jsme se museli naučit žádat veřejnost o peníze a dary. Firmy i jednotliví dárce a nadace z celé ČR nás a naši činnost (činnost střediska BETLÉM) významně podporují. Snažíme se dát jim za to novou motivaci k obdarování. Snažíme se přeměnit hodnotu peněz na hodnoty kvality a důstojnosti lidského života. A to může být důležitou motivací našich dosavadních i nových dárců - že se oni skrze nás, naše organizace a naše děti mohou podílet na zmírnění důsledků postižení člověka, na radostném a smysluplném prožití jeho života. To je výsledek, kterého chceme z peněz od státu i od našich milých dárců dosáhnout.

Jiří Svoboda, vedoucí Domova Narnie
Převzato ze Zpravodaje Betlémská hvězda, prosinec 2006

bude

Hudební nešpory v Červeném kostele

V jarních měsících se opět můžeme těšit na pěkné večerní chvílky s hudbou a Slovem, protože již v neděli 1. dubna začíná 5. ročník hudebních nešpor v Červeném kostele. Pro vaši předběžnou informaci uvádíme pořady jarního cyklu.

1. dubna (květná neděle) přijede Bratislavský chlapčenský sbor s dirigentkou Magdalenou Rovňákovou. Kázání se ujme bratr farář Jiří Gruber a výtěžek benefičního koncertu chceme věnovat Diakonii CCE Betlém v Kloboukách.

6. května (neděle Cantate) vystoupí Pěvecký sbor Masarykovy univerzity, který řídí Michal Vajda, promluví k nám bratr farář Štěpán Hájek z Husovic a svou účastí přispějeme sdružení Labyrint.

3. června budou hrát Čeští komorní sólisté s uměleckým vedoucím Ivanem Matyášem, z kazatelny promluví sestra farářka Olga Tydlitátová. Výtěžek případně o.s. Gabriela - hospic sv. Alžběty.

Pro lepší zapamatování: Hudební nešpory probíhají vždy první neděli v měsíci v 19.30.
Ludmila Marková

Program Kavárničky v březnu

7. 3. Vzpomínka na T. G. Masaryka - promluví dr. Jiřina Setínská

14. 3. Promítání z cest - dr. Jan Franců

21. 3. Zahrají žáci konzervatoře

28. 3. Vyprávění o sborech na Vysočině - dr. Jan Pokorný

Klub otevřených dveří

Každý čtvrtek od 10.00 do 12, Opletalova 6

1.3. Půst a jeho bohatství

8.3. Ekologie v domácnosti – nový pokus

15.3. Volné téma

22.3. Náhradní náruč, projekt Centra pro rodinu

29.3. Očím pro radost

Nešpor v Blahoslavově domě

Hudební nešpor v Blahoslavově domě bude v neděli 11. března v 18 hodin.

Vystoupí studenti JAMU, žáci profesorky K. Klugarové – M. Melkusová, M. Kapala a J. Siroma. Na programu budou skladby D. Buxtehudeho, R. Schumanna, J. Brahmsa, S. Scheidta, N. Bruhnsa a J. S. Bacha. Nešporní kázání bude mít Jaroslav Vítek.

Presbyterní konference

V letošním roce bylo zvoleno téma, kterému se bude vzápětí věnovat také květnový synod: "Manželství, rodina a jejich současná úskalí". Přednášející je v jednání a místo konání bude letos ve sboru Brno I v novém sále Václava Pokorného na Opletalově 6. Zveme presbytery všech čtyř brněnských sborů na sobotu 24. března v 9 hodin.

kultura

Havelkova Prodaná nevěsta

Prodaná nevěsta v Národním divadle v Brně je událostí. Učinil ji z tamní nové inscenace její režisér Ondřej Havelka svou zdařilou a dobře realizovanou koncepcí. Když nepočítáme rozporuplnou pražskou scénickou hokejovou hříčku Nagano, zpěvák a herec Havelka v opeře jako režisér nyní debutoval - a je to "debut roku". Nezapřel svou zálibu v evokaci uplynulých dob, projevil nápaditost a smysl pro humor i pro střídmost a hlavně schopnost vyprávět příběh přehledně a logicky, civilně a zajímavě, v souladu s hudbou, s přirozeně vyjádřenými pohnutkami a emocemi.

Výtvarné řešení, jak je ve zřejmém souladu s režisérem nalezla autorka scény a kostýmů Alexandra Grusková, zakotvuje Smetanovu operu do 19. století a na rozdíl od předchozích "letních" výkladů do předjarního masopustu. Nejde o přehlídku krojů, ani o národopisně přesné vylicení zvyků, ale o velmi realistický příběh či spíše historku, zasazenou do šikovně a - jak jen to na divadle jde - i barvitě vykresleného vesnického života. Inscenátoři nevytvořili repliku nějaké historické inscenace, ale v téměř ideálních proporcích vizuální podoby dali recepti "prostonárodní komické zpěvohry" nový impuls. Ukázali totiž, že lze překročit rámec operních klíšé - živých obrazů a příliš stylizovaných pohybů směrem ke svobodě a přirozenosti málem až filmové.

Divákovi se naskytá pohled na náves a po pootočení kulis vtipně do Mařenčina domova, nebo naopak naproti do hospody. Dění do sebe zapadá, všechny pohnutky (i vstupy jindy nečitelných rodičů) jsou krásně a jasně, bez "režisérismů" a jakýchkoli zbytečných aktualizací osvětleny. Masopustní masky a maškary se hodí nejen na podívání a pobavení, ale i k rozehrávání některých gagů. Mařenka poslouchá s nočníkem u zdi, co o ní dohadují rodiče s Kecallem; v hospodě je rvačka - a Jeníka, který "prodal svou milou", mužští s opovržením zmydlí a vyhodí dveřmi ven. Ve stejných dveřích se efektně a k překvapení rodičů Míchových objeví Jeník v závěru, kdy se ukáže, že šlo o jeho lest. Vzápětí jimi maminka naopak odvádí Vaška, který se tak ztrapnil, a potupně jimi mizí i Kecal.

Vrcholnou scénou jsou komedianti s opravdovým provazochodcem. A několikrát - v únosném počtu situací - se Havelka dopustí úkroku stranou a dá jasně najevo, že tu nejde o život, ale že se zde hraje divadlo: nejpobláznější jistě je, když se pivo začne roznášet z jeviště i do prvních řad divákům, ale veselé je, i když třeba některá z postav osloví pana dirigenta. Zcizující funkci, vědomě na chvíli odvádějící pozornost od reálného příběhu, tu paradoxně má i několikrát použité ztvárnění árií či ansámbľů jako úplného zastavení okolního děje a nasvícení zpívajících protagonistů.

Hudební nastudování dirigenta Petra Vronského slouží celkové koncepci, nevybočuje z ní, ani na sebe ničím neupozorňuje. Orchester hraje standardně dobře. Pěvci pod Vronského vedením zpívají a hrají uvolněně, ale žádný z nich v této inscenaci zpěv neupřednostňuje; spíše naopak. Znamená to, že se zde pěkně zpívá, ale že se hlavně a v první řadě daří navodit situaci, v níž je zpěv jakoby zcela přirozeným projevem, normálním nositelem slova a součástí hereckého vybavení. Zcela nenásilně se hlavní postavou, alespoň v případě tenoristy Aleše Brisceina určitě, stává v této koncepci Jeník. Mladý, dynamický, v podstatě sympatický. Má vynikajícího mladého protihráče ve zněle zpívajícím a výstižně hrajícím Martinu Gurbal'ovi v roli chytráka Kecal. Ideálně je také obsazena Evou Dřízgovou-Jirušovou Mařenka, rázná, ale milující, rozduřená i smutná, milá a se zdravým hlasem. Brněnská "Prodanka" je skutečné hudební divadlo. Stojí za to na ni jet i z Prahy.

Petr Veber, převzato z časopisu Harmonie 5/06, kráceno

žijí mezi námi

Pavel Lukl devadesátiletý

V lednu 2007 oslavil bratr MUDr. Pavel Lukl devadesáté narozeniny. Při této příležitosti jsme si dovolili trochu zavzpomínat. A když vzpomínat, tak pořádně.

Rodokmen rodiny Luklů sahá do doby předbělohorské. Dle ústní tradice se první předek přistěhoval do Zaječí dávno před Bílou horou asi z Tyrolska. Obec Zaječí poddanský patřila z 3/5 pod panství lednických Lichtenštejnů, kteří se v té době přikláněli k evangelíkům. V obci byl na tehdejší dobu monumentální kostel, založený v roce 1222. I v okolním kraji bylo mnoho evangelíků, táhli na pomoc moravským stavům na Bílé hoře. Dne 15. září 1619 císařské vojsko poškodilo Zaječí a okolí a zcela vypálilo sousední obec Přitluky za to, že bylo asi šest týdnů před tím těžce poraženo od moravských evangelických stavů v bitvě u Dolních Věstonic. Po potlačení stavovského povstání došlo k rekatolizaci, ale zůstávalo mnoho tajných evangelíků - luteránů. Za takového byl pokládán i Jiří Lukl. O jeho smrti je psáno v zaječské kronice: 6. 11. 1712 byl pohřben Jiří Lukl ve věku 101 let. Narodil se tedy roku 1611.

Jeho vnuk Matěj Lukl, nar. v lednu 1697, se do Nosislavi přizemil, vzal si Magdalenu Balcarovou a po její smrti ve 2. sňatku Marianu Mahovskou. Z manželství vzešlo 8 dětí, a to byl základ široce rozvětvené rodiny Luklovy z Nosislavi. V roce 1879 se narodil Jaroslav Lukl - tatínek Pavla Lukla. Začal studovat střední zemědělskou školu v Lanškrouně, ale ta byla německá. V roce 1896 přešel do Přerova na první českou střední zemědělskou školu. Po maturitě nastoupil na statek v Židlochovicích, který patřil císařskému dvoru, a tam pracoval jako adjunkt. Když v 21 letech sloužil na vojně ve Znojmě, hádala mu cikánka z ruky, že se bude pozdě ženit, hodně se napracuje, ale nezbohatne, bude mít hodně dětí a dožije se 105 let. Spletla se pouze v délce života o jeden rok. Jaroslav Lukl, který byl mimo jiné 14 let starostou ve své rodné Nosislavi (abdikoval v roce 1939, protože nechtěl spolupracovat s okupanty), zemřel ve 104 letech a narodilo se mu 8 dětí. Dva chlapci však zemřeli v útlém věku. Jeho přáním bylo, aby se syn Pavel (nejstarší žijící) stal farářem. Proto mu umožnil studium na klasickém gymnáziu v Brně na tř. kpt. Jaroše (tehdy Legionářské). Bydlel u své ovdovělé tety a tatínek za jeho pobyt dával menší finanční náhradu, kterou doplňoval naturáliemi. To bylo oboustranně výhodné, protože právě nastalo období hospodářské krize (rok 1929). Ale i tento způsob placení byl pro tatínka nákladný a tak Pavel Lukl přešel do Hustopečí na reálné gymnázium, kde maturoval.

Pan farář Nešpor z Nosislavi, strýček Adolf a tatínek spolu mudrovali, co bude Pavel studovat dál. Ten na bohosloví nechtěl, protože se neuměl dobře vyjadřovat. Lákala ho medicína, chtěl pomoci svému tatínkovi, který býval často nemocný. Strýček a pan farář mu medicínu nedoporučili. Pavel se dal zapsat na práva, ale ne bavilo ho to a do druhého semestru nastoupil na vytouženou medicínu. Psal se rok 1938 a v listopadu 1939 němečtí fašisté zavřeli české vysoké školy a studenti si museli najít dělnická zaměstnání. Pavel si našel zaměstnání jako lesní dělník, potom pracoval v cukrovaru a nakonec v Hospodářském družstvu v Židlochovicích

---

jako zásobovač. V roce 1940 se oženil s Miladou, dcerou železničáře Františka Suchánka, který po vzniku Protektorátu odmítl sloužit Hitlerovi. Pavlův tchán předčasně odešel do důchodu a brzy nato se zapojil do protifašistického odboje. Za svoji činnost se v roce 1942 dostal do koncentračního tábora v Buchenwaldu.

Po třech letech se Němci rozhodli, že umožní českým studentům pokračovat ve studiu, ale na německých školách. Vládní komisař Jeschek ze Židlochovic vyzval Pavla Lukla, aby pokračoval ve studiu. O tom ale rozhodovala komise na rektorátu filozofické fakulty v Brně. Při výběru hrál důležitou roli arijský původ studenta až do třetího pokolení. Pavel Lukl prohlásil, že prateta jeho manželky byla židovka, ale nebyla to pravda. Příjímáčí úředník v uniformě SS hrozivě zakřičel: "Heraus", a tím skončilo Pavlovo „studium v Německu“. Pavel měl sice obavy, aby si jeho původ neověřovali, ale nechali ho již na pokoji. Ještě jednou měl Pavel štěstí, když jel na kole na domluvený sraz s cizím odbojovým pracovníkem. Někdo po něm vystřelil, ale minul.

Po válce Pavel dokončil studia na lékařské fakultě v Brně, ale dlouho nemohl najít místo. Jel až do Bratislavy, ale nepřijali ho, protože byl ženatý a měl tři syny, pro které by v Bratislavě nemohl zajistit zázemí.

Nakonec ho přijal ředitel nemocnice ve Valticích MUDr. František Sluka. Pracoval jako sekundární lékař primáře tři roky, ale nedostal úřední přidělení. To znamenalo, že nemohl získat ve Valticích byt a musel na víkend jezdit za manželkou a syny do Hrušovan. Nakonec přidělení dostal, ale do Brna, což nesl s nelibostí, protože se mu ve Valticích líbilo. Byl přidělen na 1. chirurgickou kliniku u sv. Anny, jejíž součástí bylo neurochirurgické oddělení, kde od jeho založení v roce 1947 pracovala řada vynikajících lékařů v čele s MUDr. Janem Navrátillem. Počáteční nadšení pro tento obor je opouštělo a pro těžkou práci a některé nezdravé postupy postupně odcházeli. Pavel Lukl tam zůstal 25 let. Začátky byly těžké, chyběla odborná literatura, ale on to nevzdal. Když u něho došlo k poškození rukou rentgenem, pracoval krátkou dobu na 1. chirurgické klinice, kde byl přednostou prof. Podlaha. Jednalo se o poslední pracoviště v Brně, kde pracovaly řádové sestry. Pavel Lukl vzpomíná, jak dobře se mu s řádovými sestrami spolupracovalo. V roce 1956 přes protesty prof. Podlahy musely řádové sestry z kliniky odejít.

V roce 1968 se neurochirurgie osamostatnila a stala se neurochirurgickou klinikou. Když byla v roce 1977 otevřena klinika dětské chirurgie na Černopolní ulici, přišel za Pavlem Luklem prof. MUDr. Ivo Macík a nabídl mu místo dětského chirurga. Ten žádosti vyhověl a zabýval se pak dětskou chirurgií až do svého důchodu. Ale ani potom nezůstal nečinný. Ještě sedm let jezdil do nemocnice v Břeclavi na chirurgickou a ortopedickou ambulanci. Po roce 1991 nastal trend omezování finančních prostředků. Pavlu Luklovi bylo doporučeno, aby menší operace prováděl bez umrtvení. S tím důrazně nesouhlasil a raději smlouvu ukončil.

Dnes potkáváme Pavla Lukla v Červeném nebo Betlémském kostele jako usměvavého bělovlasého pána. Pečlivě se doma stará o svou těžce zdravotně postiženou manželku. Přejeme jim oběma hodně síly do dalších let a věříme, že se s naším jubilantem budeme ještě dlouho potkávat.

Marie Melicharová

naše sbory

Jimramovský sbor

Městečko Jimramov leží v údolí řeky Svratky na Českomoravské vysočině asi 70 km od Brna. Řeka tvoří hranici mezi českou a moravskou stranou, Jimramov sám je na straně moravské.

Již od doby toleranční patřil jimramovský sbor k největším sborům církve. A není divu. Roku 1608 dostal Jimramov za Viléma Dubského z Třebomyšlic církevní řád, dle něhož se konaly služby Boží evangelicky a Svatá večeře Páně vysluhována podobojí. V kraji se tak udrželo mnoho tajných evangelíků, kteří se po vyhlášení tolerančního patentu přihlásili k helvetskému vyznání. Přihlásily se i celé obce, z Jimramova samotného pak asi třetina obyvatel.

Od samého vzniku byl jimramovský sbor veden vynikajícími muži. Po krátkém působení Pavla Szent Martonyho (1782-1784) přišel do Jimramova Michal Blažek, první moravský superintendent, vynikající farář a organizátor, za jehož působení byl postaven kostel, fara a zřízena škola.

O jeho nástupci Jiřím Opočenském se dovídáme, že byl povahy přívětivé a neúnavně činné i literárně. Zemřel v roce 1842 jako superintendent moravský.

Ve stejném roce přišel do sboru Matěj Krčál (1842-1866), o kterém je známo, že podobně jako jeho předchůdce ovládal sbor duchem tichosti a lásky. V roce 1867 se dostal do Jimramova superintendent Josef Totušek. Za jeho působení byla postavena nová školní budova, opravena fara, přistavěna věž ke kostelu, pořízeny zvony a nové varhany. Za faráře Antonína Vondry (1899-1907) docházelo ke konfliktům s katolickou církví, ale později za jeho nástupce Jana Volka (1908-1924) se sbor vnitřně utužil. Konaly se pravidelné biblické hodiny, sdružení mládeže, nedělní škola, pěvecký kruh a byl zde i dobře pracující odbor Kostnické jednoty. Po roce 1918 měl jimramovský sbor 3 000 duší. Nastoupil farář František Rozbořil (1924-1932) a po něm farář Ota Prosek. Za něj bylo pořízeno elektrické osvětlení kostela, položeny pamětní desky na hroby farářů Opočenského a Krčála a odhalena pamětní deska na rodném domě Jana Karafiáta. V době působení faráře Proska se v Jimramově vystřídala celá řada katechetů a vikářů – Tater, Horký, Koláčný, Širůček, Kovář, Matějka, katechetka Böhmová.

Při osidlování pohraničí v roce 1946 se odstěhovalo mnoho rodin, takže počet členů klesl na 2 000. Do sboru nastoupil farář Jiří Novotný (1947-1951), který se hodně věnoval veřejné činnosti. V té době vypomáhala ve sboru katechetka Zdeňka Kakáčová a po ní do roku 1959 vikářka Jarmila Chládková. Za faráře Širůčka (1951-1969) byl vybudován na faře sál pro 200 lidí, který slouží k bohoslužbám v zimním období.

Jeho nástupce Jan Keller (1971-1981) se věnoval především práci s mládeží a vytvořil tak v Jimramově místo, kde se setkávala mládež ze všech koutů republiky. To ovšem nešlo pozornosti státních orgánů, a tak se stal pro tehdejší totalitní režim nežádoucí. Byl mu odebrán státní souhlas a musel z Jimramova odejít.

Za faráře Jiřího Tomeše (1982-1992) se začala rozvíjet ekumenická spolupráce s jimramovským katolickým sborem. Tehdejší katolický farář Karel Cikrle uvítal

návrh na vybudování ekumenického pěveckého sboru a přes hudbu nebylo daleko i k ekumenickým bohoslužbám. Vytvořily se tak pěkné vztahy, které trvají dodnes. Snaha faráře Tomeše o postavení nových varhan dala podnět ke generální opravě kostela. Za velikého úsilí celého sboru se toto velké dílo podařilo. Těsně před slavnostním otevřením kostela se při letování okapu vzhála střecha a celý kostel vyhořel. Zůstaly jen obvodové zdi a věž. Pro sbor vyčerpaný předchozí opravou to byla velká zkouška. Díky nesmírné obětavosti členů a finanční pomoci se začalo znovu stavět. A zde je třeba připomenout ovoce ekumenické práce, kterou farář Tomeš v Jimramově započal. Katolický sbor byl jeden z prvních, kdo vybral a přinesl příspěvek na opravu ve výši 30 000 Kč a celá řada členů se zúčastnila brigád. Do opraveného kostela byly instalovány nové varhany, které slouží i ke koncertním účelům. Výzdobu kostela i opraveného sborového sálu navrhl a realizoval akademický malíř Miroslav Rada se svou ženou Jarmilou, rovněž malířkou.

Současný farář Tomáš Jirků je seniorem poličského seniorátu. Za jeho působení byla navázána spolupráce s holandským sborem v Zuid-Bayerlandu, která přinesla oběma sborům duchovní obohacení. Je také dalším ekumenickým pojítkem, protože do Holandska jezdí a vzájemně se navštěvují rodiny evangelické i katolické.

Na bohoslužby, které jsou pravidelně v neděli v 8.30 hod., zvou účastníky zvony. Mají také svou historii. Jeden zvon byl ve válce ukryt ve vedlejší vesnici Štrachujově a druhý je novějšího data. Je to litinový zvon, který sboru věnovaly Žďárské strojírní při výročí svého podniku. Zvoníka však už dnes Jimramov nemá. Nahradil ho elektrický pohon, a tak schody na věž zvolna pokrývá prach.

V současnosti běží život sboru ustáleným tempem. Děti se učí v nedělní škole a náboženství je vyučováno i na školách ve vzdálenějších obcích. Jednou týdně se scházejí ženy, které si připravují samy svůj program, cvičí se sborový zpěv a mládež má pravidelně svá setkání.

Zavítáte-li v létě na Vysočinu, zastavte se i v jimramovském kostele, ve kterém už sice nevidíte původní malbu s hvězdičkami, jakou nikde jinde neměli, ale zato vás potěší krásná varhanní hudba a milé přijetí.

Rut Hanáková

Lavice v jimramovském kostele

Z kostelních lavic
Na mě hledí
Oči starých stromů
Oči suků modřínů a jedlí.

Nejsou to jen oči stromů
Jsou to i oči lidské,
I ruce, co sázely stromy,
Tváře a hlasy, staré písně.

Zpíváme žalmy,
Kázání poslouchám tiše.
Oči se shlukují,
Jdou ke mně blíž blíže.

Zvedáme zraky vzhůru:
Odpusť nám, slituj se, pomoz
Pane náš, Kriste!

Oči všechněch v Tebe doufají ...

ze sboru Brno-Husovice

Kázání v prostoru

Kázat v hostinském pokoji mezi zastlanými postelemi, jak jsem to dělal dvanáct let v Počátkách, není stejné jako kázat v gotické katedrále. Stejně může být zvěstované slovo, stejný může být účinek, vždyť Kristus tentýž jest, ale atmosféra a způsob kázání se podle prostoru liší. Zážitky mohou a mají být pestré.

Husovická modlitebna je teď pěkná, světlá, estetická. Milivoji Husákovi se úprava povedla, jsme moc rádi. Nekážu už do zdi jako dřív, ale lidem, na které vidím a kteří jsou mi blízko. Před kázáním hraje kapela. Rozzářená světla, rozzářená neděle. Někdy by člověk slyšel špendlík spadnout, ale vlastně ne, našťástí je tu většinou dost dětiček, co dělají ruch a šum...

Také v maloměřickém Domě důstojného stáří je bohoslužebná místnost světlá a příjemná, i když celkem maličká. Kázat jenom starým a nemohoucím má svou zvláštní poezii (smí-li se to tak říci), člověk si intenzivně uvědomuje své poslání, přestože mnozí posluchači neslyší či na vozíčcích pospávají...

Naprostě něco jiného je kázat v hospodě, což provozuji jednou za měsíc už půl roku. Jiné světlo, jiný vzduch. Pestrá společnost, o níž člověk nikdy nemá přesnou představu. Mnohem větší vydanost, zranitelnost, ale také otevřenost možným překvapením. Jsem nadšen průhledy, které tu vznikají. Bývá plno, lidé jsou ukázněni a vstřícní. Zážrak?

Při nešporách se dostanu do velkého kostela (tak trochu proto jsem si je vymyslel). Na jednu stranu dává tenhle obří prostor možnost určité závažnosti, možnost do věci se jakoby „více položit“, na druhou stranu převažuje důstojnost a odstup, až odtažitost. Kazatel pluje pod klenbou, lidé se ztrácejí maličkámi kdesi v dálce, kdesi dole.

Mezi krematorii patří brněnské k těm příjemnějším. Seriózní jednání, velký, dobře ozvučený prostor. Ať se pohřbu účastní lidé jen maličko, či naopak mnoho, kontakt s posluchači je tu velmi intenzivní. Dobrá je i obřadní síň v Židenicích.

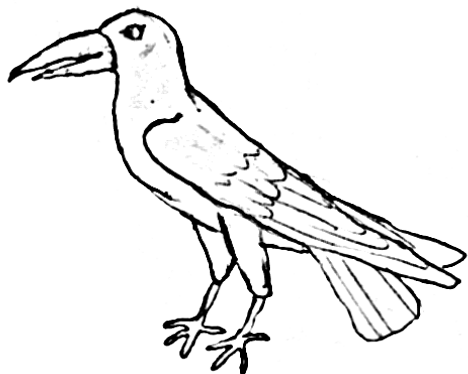
Svatby v kostele jsou pro mě spíš výjimkou, drtivou většinu dělám někde na louce, v zahradě či u lesa. Kázání pod širým nebem má své nezaměnitelné kouzlo, je to svým způsobem návrat k podstatě. Snad se mi to jenom zdá, že v tomto případě nepřicházejí lidé za církví, ale přichází evangelium za lidmi?

Jestli jsem na nic nezapomněl, ještě mi zbývají svatby na hradech, zámcích či v kaplích. Nebývá to zase tak často, ale přece jen. Nevím. Cítím se tam většinou spíš jako součást čehosi okatého než hlubokého. Ale to je možná jen můj dojem...

Teď jsem si po sobě přečetl, co jsem napsal, a zjišťuji dvě věci. Za prvé, nemáme sice kazatelskou stanici, ale nedá se říci, že by se v Husovicích kázalo na málo místech. A za druhé, chtěl jsem psát o kázání v prostoru, ale koukám, že mi z toho beztak vyšel článek o kázání lidem...

Štěpán Hájek

dětský koutek

Milé děti, dnes mám pro vás nelehký úkol. Poznáte, co je tohle za zvíře?

Pěkně si ho vybarvěte a přečtěte si o něm něco zajímavého:

Havran a ořech

Dnes ráno jsem pozoroval jednoho havrana. Našel ořech a chtěl ho sníst. Jenže skořápka byla tvrdá a nedala se otevřít ani silným zobákem, jaký havrani mívají. A tak tento vynalézavý pták vyletěl nahoru na pouliční lampu s ořechem v zobáku a bez zaváhání jej pustil dolů na silnici.

Nejbližší auto na něj najelo a rozdrtilo

skořápku. Jakmile byl opět klid, havran, který po celou dobu nespustil z ořechu zrak, slétl ze svého stanoviště a pochutnal si na jádru. Zůstal jsem stát v údivu nad inteligencí toho ptáka. Kdysi jsem někde četl, že bylo pozorováno počínání havranů, kteří si dovedou vyčíhat příhodný okamžik ke shoení ořechu i na křižovatkách řízených světly, uprostřed největšího provozu.

Není tedy překvapením, že Bůh si vybral právě havrany, aby donesli něco k jídlu ... Komu? Kdo to ví? Kdo to umí v bibli najít?

Můžete svou odpověď poslat e-mailem na adresu: katka.cahlíkova@centrum.cz. Jednu správnou odpověď vylosuji a odměním dobrou čokoládou.

Musím se s Vámi podělit o přeřeky (slovník) malého Jonáše:

Správné pojmenování - Jonáškovo

Zebra - Hobra

Lama - Tlama

Poník - Toník

Ráno Jonášek budil rodiče s tím, že už mají vstávat, protože on je nahládlý (to jako že už chtěl sníst).

Pište dál, rádi se potěšíme a podělíme.

Stránku připravila Katka Cahlíková ve spolupráci s Ludmilou Markovou.
Děkuji.

ze staršovstva

Brno I

Z minulých akcí byly s uspokojením hodnoceny nejen bohoslužby, které v sále připravila mládež, ale také ekumenická bohoslužba u Jakuba. V obou případech staršovstvo doporučilo v těchto bohoslužbách pokračovat. Byl schválen text výroční zprávy, kterou připravil bratr farář. Sestra farářka informovala o přípravě rozhlasového přenosu z Červeného kostela na Velký Pátek. Do sboru byla přijata sestra Vencurová, výstup ohlásila rodina Láskova. Bratr Oukropec informoval o průběhu střeďečních setkání Beta. Finanční komise připravila rozpočet a staršovstvo schválilo její návrh uložit volné finanční prostředky do fondů peněžního trhu. Rozpočet bude schvalován na výročním sborovém shromáždění. Stavební komise připravuje opravu střechy ČK a výhledově i zřízení WC tamtéž. Byl zamítnut prodej parcely v Rychmanově. Jiří Gruber

Brno II

Perspektiva školních prázdnin přiměla presbyterky a presbytery k rozhodnutí setkat se v únoru o týden dříve, než bývá obvyklé. Přesto se ukázalo, že předmětů vyžadujících projednání nebyl nedostatek. V hospodářské části byl staršovstvu předložen přehled rozpočtu pro tento rok. Obdrželi jsme rovněž podnět k dalšímu nakládání s prostředky pro blažkovské středisko a zabývali se jím - vděční za odpovědný postoj v této věci, jež dává najevo správa střediska i starší sboru Brno I.

Přestavba sousední budovy na Lidické ul. v loňském roce nám způsobila obtíž, proti níž jsme při jednáních o stavbě uplatnili námítky, ale neubránili jsme se: došlo k úbytku denního světla v kostele; snad se letos podaří najít cestu, jak tento nedostatek alespoň částečně zmírnit. Jsme rádi, že Blahoslavův dům může sloužit sboru Brno II, ale také seniorátním a celocírkevním setkáním. V příštím měsíci se u nás chystáme přivítat hosty z Diakonie, celocírkevní poradu mládeže a účastníky vzdělávání pro předčitatele. Staršovstvo připravuje sborové shromáždění. To bude také letos rozděleno do dvou částí. První část je svolána na druhou neděli v březnu, jednání druhé části se připravuje na čtvrtou březnovou neděli. Jaroslav Vítek

Brno - Židenice

Schůze staršovstva konaná dne 7. února měla na programu kromě obvyklých bodů přípravu na výroční sborové shromáždění, které bude 18. března. Kladně byl hodnocen program pátečního setkání sboru Evy Malířové ml. o životě indiánských komunit v Mexiku, kde strávila několik měsíců. Další setkání se plánuje na pátek 30. března ve 20 hod a hostem bude S. Vurst, který nám slovem i obrazem přiblíží činnost humanitární organizace Adra. Delší čas byl věnován rozpravě nad návrhy stavebních úprav suterénních prostor modlitebny. Výkresy připravil člen staršovstva ing. S. Sládeček a bylo dohodnuto, že s verzí odsouhlasenou staršovstvem bude sbor seznámen při sborovém shromáždění. Zároveň si tato akce vyžádá vyhlášení sbírky. Jana Slámová

---

modlitba

Pane náš Ježíši,

prosíme za rodiče, kteří vychovávají malé děti a jsou při tom příliš úzkostliví. Dej, aby vložili své starosti s důvěrou na Tebe. Prosíme i za ty, v jejichž domovech vyrůstá mládež, sebevědomá a nepřátelská ke každému omezení a radě. Dej oběma generacím schopnost vzájemného porozumění a přidej jim novou víru i lásku.

Prosíme za ty, kteří po delší době manželství ztratili schopnost pravé lásky a skrývají otrávené nechutenství ke svému partneru, který ještě nedávno byl předmětem jejich vroucí lásky a obdivu. Dej jim, prosíme, schopnost a vůli hledat a vidět to nejlepší v tom, koho tak milovali a kdo se pro ně stal břemenem. Vzbud' v nich připravenost skončit s pýchou, která nedovolí vzájemně si promluvit o příčinách a přiznat selhání. Dej jim poznat, že jejich partner je také rozčarován, protože doufal, že prvotní horoucí láska se změní v přátelství, vzájemnou úctu, a že spolu prožijí krásný a bohatý život až do klidného stáří.

Prosíme i za ty, kteří jsou staří a cítí se nechtění, nemilovaní a překážející. Dej jim, prosíme, sílu, aby zkusili s humorem a trpělivostí, místo brblání a stěžování si, hledat, jak pomoci těm, s nimiž žijí, aby se tak stali milovanými členy domácnosti. Milovanými a obdivovanými jako ti, kteří touží více milovat, než být milováni, a sloužit víc, než si nechat sloužit, a smát se víc než naříkat.

Všech těch se ujmi, Pane Ježíši, ty sám, jako ten, kdo rozumí, stará se a miluje, ten, který může vést a podpírat a sdílí všechny starosti, který nám pomáhá zpět k radosti a trvalému pokoji. Odstraň, prosíme, strach, hořkost a sebelítost z našich srdcí a dej nám svůj pokoj. Amen

Přeloženo a upraveno z anglického originálu, neznámý autor

obrázek na obálce: Jindra Hubková, Obrázky z bible, . CBS 1998

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník VIII. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Spolupracovali: Marek Baláš, Věra Dadáková, Hana Dvořáková, Jan Franců, Ladislav Hájek, Marie Melicharová, Ludmila Marková, Ctirad Novák, Jana Slámová, Blahoslav Šimek a další. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Vychází 10× ročně. Doporučená cena jednotlivého čísla 10 Kč.

Články označené * neprošly jazykovou korekturou.

Adresa sboru ČCE Brno I: Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 542 211 453,

email: ccebrno1@atlas.cz, <http://brno1.evangnet.cz>

Adresa sboru ČCE Brno II: Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 541 212 469,

email: evsboii@iol.cz, <http://brno-ii.evangnet.cz>
